

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina 1906

za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolnilne naročnine se upravnica ne odziva. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Postno-hranilišni račun št. 841.652. TELEFON št. 1157.

Katoliški centrum

v avstrijski poslanski zbornici?

Stara znanka je, poznamo jo že dolgo: ideja-miljenka je marsikaterega avstrijskega konservativnega politika. Sedaj, ko se bliža nova doba političnega življenja v Avstriji in se ves naš parlamentarizem postavi na nove mednarodne in demokratične podlage, je menda — kakor čitamo v graški „Tagespost“ — v krščansko socialnem taboru posebno živa želja, da bi se oživila ona misel: da bi se v prihodnji zbornici poslancev ustanovil katoliški centrum po vzgledu v nemški državni zbor.

Priznavamo, da je nemški izgled zelo vabljiv. Katoliški centrum v nemškem državnem zboru je mogočna parlamentarna tvorba.

Silen faktor, ki ga stranke in vlada morajo neprestano voditi v svojih računih. Od dispozicij v tej parlamentarni skupini je v veliki meri odvisna usoda vsakega predloga. Eklatanten izgled velike moči kat. centra smo dobili ravno kar: vlada je hotela brskirati to stranko, a kazen jej je sledila za petami: huda parlamentarna kriza, ki je zahtevala razpuščenje državnega zbora in ki se ntegne razviti — ako nove volitve ne prinesejo v parlament od vlade zaželenje spremembe — v dolgotrajno najhujo državno krizo. Odsklonitev kredita za južno-afriške zaščitne čete — dogodek, ki je vzbudil v Nemčiji največje razburjenje, a senzacijo tudi izven nemških državnih mej — to je v prvi vrsti delo katoliškega centra.

Ta parlamentarna stranka nemškega državnega zbora plava takorekoč v obilici politične moči. Ne čudimo se torej, da je ta izgled zelo vabljiv za mnogokaterega konservativnega politika v Avstriji. Izlasti pa za nemške konservativce vseh nijans in v prvi vrsti ekapulzivne in ambiciozne krščanske socialiste.

Ali gospodje prezirajo tu nekaj zelo važnega, odločilnega, vsled česar je to, kar v Nemčiji raste takorekoč iz narave ven, v Avstriji nemožno! To je razlika v etnografski sestavi obeh držav. Ako abstrahujemo od Poljakov, ki pa tvorijo nemškemu državnemu zboru svojo posebno samostalno skupino, je Nemčija enojezična, narodno enotna država. V Nemčiji torej niti ne more biti drugače, nego da se stranke dele po političnih načelih, ker družega kriterija sploh ni za strankarsko diferenciranje.

Vse drugače, nasprotno je pri nas v Avstriji. To je država mnogih narodnosti in dokler narodno vprašanje ni rešeno, ne more in ne bo mogla nobena stranka — naj bo liberalna, ali klerikalna — abstrahirati od narodne ideje, ne bo mogla zanemarjati narodnih interesov svoje lastne narodnosti. To pa tem manjše, ker je z narodnimi interesi vsikdar spojeno vprašanje kul-

turnega napredka. Kar je torej v Nemčiji logična konsekvence enojezičnosti države — druženje vseh katolikov v eno skupino — je pri nas stvar nemogućnosti vse dotlej, dokler ne bo narodni problem zadovoljivo rešen na vse strani.

Naj se le poskuša vabiti štajerskega, koroskega, ali pa celo istrskega ali dalmatinskega konservativca v kak katoliški centrum v skupnost z Nemci, dokler se toliko nemški krščanski socialisti, kolikor tudi staro-konservativci izjavljajo solidarne z nemškimi liberalci v obrambi nemških narodnih interesov, in dokler bo kakov Lueger goreč člen regentstva — nemške Gemeinbürgerschaft! Le poskusite, boste že videli, kako naletite! In danes je manjše misliti na tak centrum, nego nekdanj Patrov Greuterjev ni več v tabornem nemških konservativcev. Njihova mesta so zavzeli nacionalizirani Kathrein itd. Nemških konservativcev in krščanskih socialistov nič ne moti njihovo katoliško prepričanje, ko gre za brambo narodnih interesov. Ista ljubezen do svoje narodnosti mora voditi tudi slovenskega konservativca in mu mora biti dovoljena ista svoboda v gibanju.

Če torej nemški konservativci in krščanski socialisti žele priti do centra po vzgledu v Nemčiji, naj pritiskajo, da se narodni problem v Avstriji enkrat pravično reši, ne pa da pomagajo braniti nemške predprave oziroma tlačjenje Slovanov!

Rečeni graški list pozivlja sicer vse nemške napredne skupine, naj se pripravijo na obrambo nemških narodnih interesov nasproti klerikalcem, ki da po novem volilnem redu pridejo močno ojačeni v parlament, kjer da bodo vsikdar pripravljeni za izdajstvo na nemških interesih. Izlasti da bo taka obramba potrebna potem, ko prevzame „črni princ“ Lichtenstein vodstvo krščanskih socialistov.

Mi menimo, da rečeni nemški list sam ni uverjen o tem, kar piše. To strašenje z nevarnostjo za nemške interese od strani klerikalcev utegne biti le dobrodošlo sredstvo, ki naj pomaga do saniranja razmer med nemškimi klerikalnimi strankami.

Ne, ne in stokrat ne: nemškim narodnim interesom ne preti od klerikalcev nobena nevarnost! Še enkrat pravimo: patrov Greuterjev ni več v nemškem konservativnem taboru. Zato so tudi definitivno minoli časi nekdanjega „železnega obroča“ desnice, a časi „katoliškega centra“ so še daleč, daleč v bodočnosti!

VOLILNA REFORMA

v gospodski zbornici.

Včeraj so se sestale vse tri skupine gospodske zbornice na posvetovanje o volilni

reformi. Do hipa, ko smo sinoči pisali te vrstice, nismo prejeli nikacega poročila o vspehu, oziroma sklepih teh posvetovanj. Položaj je še vedno nejasen in negotov — vse je v stadiju pogajanj in stavljenja raznih predlogov. Zasebne vesti z Dunaja zatrjujejo, da je razpeloženje v gospodski zbornici ugodnejše za volilno reformo in da je nade, da se kriza reši na način, kakor smo ga zabeležili včeraj: da zbornica poslancev pritrdi od gospodske zbornice zahtevanemu numerus clausus, a poslednja odstopi od zahteve po pluralitetnih volitvah. V soboto že naj bi poslanska zbornica vsprejela novelo o numerus clausus, a potem bi gospodska zbornica izvršila tretje čitanje volilne reforme, ki bi jo vsprejela, kakor je bila vsprejeta v zbornici poslancev. Prizadevanja gredo za tako rešitev spora. Če se ta načrt posreči, bi mogel cesar še pred božičem sankcionirati volilno reformo.

Z Dunaja poročajo: Kakor prvi govornik v debati o volilni reformi v gospodski zbornici bo govoril dr. Josip Unger predsednik državnega sodišča in sicer proti poročilu komisije. — Kakor brezpogojni pristaji volilne reforme so se priglasi za besedo ljubljanski knezoškof dr. Jeglič, baron Berger in češki pesnik Joroslav Vrchlicky. Seja bo trajala najbrž od 11. ure predpoludne do 6. ure zvečer ter se bo po kratkem presledku najbrž zopet nadaljevala.

DUNAJ 19. V kuluarjih se govori, da so odstopili vsi člani komisije za volilno reformo gospodske zbornice, nadalje načelnik ustavne stranke, knez Auersperg, in načelnik srednje stranke, knez Schonburg.

DUNAJ 19. „Fremdenblatt“ poroča: Danes predpoludne so se sestale tri skupine gospodske zbornice. Konference so bile izredno številno obiskovane. Na sejah posamičnih skupin so člani izvedeli, da je dvorni svetnik Lamasch odstopil kakor poročevalec komisije volilne reforme. Dvorni svetnik Lamasch utemljuje svoj odstop s tem, da so se vsled predloge zakonskega načrta o numerus clausus temelji njegovega poročila premaknili in da je nastal nov položaj. Na seji srednje stranke, ki je bila o poludne prekinjena, se je večina govornikov izrekla proti pluraliteti ter proti temu, da bi se v predlogu volilne reforme vsprejel numerus clausus.

Isti list poroča, da so poljski člani gospodske zbornice pripravljali, da se izpusti pluraliteta in vsprejetje numerus clausus v volilno predlogo, vendar da zahtevajo, da se v vladno predlogo o numerus clausus vsprejme tudi najmanjše število, in da se tretje čitanje predloge o volilni reformi izvrši po glasovanju o predlogi numerus clausus v poslanski zbornici.

DUNAJ 19. „Slav. Corresp.“ poroča:

menoj je stala krasna, še povsem mlada deklica, visoka v telesu, oblečena po mestno, ali z ukusno enostavnostjo. Nje veliki očesi sta bolj objestno, nego radovedno počivali na meni. Poklonil sem se jej in se opravičeval, govoreči kar si bodi.

— Mislija sem, da hočete k očetu. — Pa izvolite — njemu bo gotovo jako drago.

Niti sam ne vem, kaj sem odgovoril in kaj mislil, le toliko vem, da sem v hipu šel vspešno z lepo deklico po dvorišču, a potem po vrtu, dokler nisva slednjič našla očeta.

Sedel je v vrtni senci, kadeči iz dolgega čibuka in čitajoči iz neke debele knjižice, vezane v zolta kožo. Bil je to star človek, dolzih sivih las in istotake brade. Na sebi je imel lehtno platneno obleko, široko in dolgo. V prvi hip sem mislil, da je svečenik. Obraz mu je imel v resnici nekaj od tipa, s kakoršnjim se odlikuje duhovščina pravoslavne cerkve. Črte v obrazu so nosile na sebi neko apostolsko blagost, a odlikovale so se s pravilnostjo, mirom in zdravjem, četudi lici nista bili prerdeči in preveč rejeni. Komaj da mu je hčerka povedala, da je došel neki

Češki člani gospodske zbornice: dr. Randa, dr. Frida-Vrchlicki, dvorni svetnik dr. Gebauer in dr. Križek-Wohanka, generalni veliki mojster dr. Marat in dr. Černy so imeli danes predpoludne v češkem klubu posvetovanje, kateremu sta prisostvovala tudi minister dr. Pacak in načelnik češkega kluba dr. Kramaf. Omenjeni člani gospodske zbornice so se na tem posvetovanju izjavili, da bodo v gospodski zbornici glasovali proti pluraliteti in za numerus clausus, ki se ima določiti v posebnem zakonu. V smislu te izjave je dr. Randa tudi poročal na konferenci desnice.

Avstrijska poslanska zbornica.

(Brz. poročilo.)

DUNAJ 19. Podpredsednik Kaiser je otvoril sejo ob 11. uri 20 minut. Po prečitanih došlih vlogah je najprej minister za trgovino dr. Fort odgovoril na različne interpellacije glede razdelitve zalaganj za vojsko med obema državnima polovicama. Obširna izjava ministra so sliha onim, ki jih je v minulem tednu podal v Budimpešti pododboru proračunskega odseka.

Zbornica je na to nadaljevala prvo čitanje proračunskega provizorija. V generalni debati je pro-govornik pozdravil socialne postavke v proračunu, svaril je pa finančnega ministra pred prevelikim optimizmom. Protigovornik dr. Adler je izjavil, da je njegova stranka v najostrejši opoziciji proti vladi, da jej pa noče v sedanjem važnem trenutku, provzročenem vsled volilne reforme, oteževati naloge. Nasproti vedenju gospodske zbornice je naglašal, da ne vsprejme njegova stranka pod nobenim pogojem pluralitetne volilne pravice.

Prihodnja seja jutri.

Ogrska delegacija.

(Brz. poročilo.)

BUDIMPEŠTA 19. Delegacija je v plenarni seji nadaljevala posvetovanje o vojnem proračunu.

Združeni odseki ogrske delegacije.

(Brz. poročilo.)

BUDIMPEŠTA 19. — Združeni odseki ogrske delegacije so vsprejeli poročilo o okupacijskem kreditu ter so je spopolnili s točko, da naj se avtonomija Bosne in Hercegovine primerno razširi.

Za občinsko volilno reformo.

Tukajšnje obrambeno društvo zasebnih uradnikov (Società di protezione fra impiegati civili) je predložilo oziroma na predstojajoče zasedanje deželnega zbora, na tržaški deželni odbor spomenico, v kateri zahteva, da se pogledom na preosnovo državnega volilnega reda, preosnuje čim prej tudi tržaški mestni statut na podlagi splošne, enake in direktne volilne pravice ter da se dotična preosnova predloži že v prvi seji deželnega zbora, ki bo

ptuji gospod, že je skočil s klopi in me je vsprejel ljubeznjivo poprej, nego sem povedal, kdo in kaj sem.

Ni trajalo pol ure in že mi je bilo kakor doma in kakor da se razgovarjam z davnim znancom. Bil je to umen in naobražen človek, ves poln znanja, mnogega čitanja in mnogih misli, kakor to le samota na vasi dopušča človeku. Baval se je z gospodarstvom na svojem nemalem posestvu. Rodil se je v tem selu, a oče mu je bil tu nekdanj paroh. Tudi on je bil določen, da se bo učil za svečenika — celo za samostanca. Zato je študiral tudi pravo. No — v tem ga je zalotilo leto štiriinosemdeseto. In tudi on, mesto da bi se dal posvetiti, je pohitel pod banovo zastavo. Ko se je vojna končala, ni se mu dalo več, da bi se oprijel prejšnjega cilja, ker mu je oče namenil lepo posestvo z blizo stotino orlov zemlje z zidano prostrano hišo; ostal je v selu in lotil se gospodarjenja. Rekel mi je, da je storil tako nekaj radi tega, ker ga je vspeh gibanja leta štiridesetinsomega silno ozvoljil, nekaj pa zato, ker je ljubil to svoje selo, kakor ljubi dete svojo mater.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Srce mu je počilo!

(Povest iz neke vasi.)

Original: Ksaver Šandor-Gjalski — Prevel M. C. — 8.

Več let potem, ko mi je tovariš Pero pripovedoval zgodovino nesrečne Naje (Priobčeno nedavno v „Edinosti“ pod naslovom „Naja“. Prelagatelj), zašel sem slučajno v Najino selo. In proti svoji volji sem se pomudil v bližnji okolici dalje, nego sem bil mislil v prvem kraju. Kraj mi je jako uga-jal. Prijetna brdovita okolica s prostranimi dolinami, gostimi šumami, bistro vodo, me je osvojila popolnoma. Priljubilo se mi je tudi ljudstvo se svojo lepo nošnjo, še lepšim govorom, se svojimi starimi običaji in svojo gostoljubnostjo. A najbolj sem se moral diviti lepoti žensk, katerih plemenito vedenje v dolgih belih krilih je vsikdar izzivalo v meni spomin na Doré-ove biblijske slike. Pa tudi res — z odlično lepoto obraza, plemenitim

stasom in slikovito nošnjo svojo so kar očaravale človeka. V pojavi svoji so skoro spominjale na vroči bajni Vzrok, ali pa na pravilne lepote klasičnega sveta. Skoro da nisem videl tako krasnih žensk — gotovo pa ne v svetu kmečkem. No — sedaj ni govora o tem.

Tu, v Najinem selu, — v Radoslavcih — seznanil sem se s Timotijem Todorovičem, človekom, ki ga ne pozabim nikdar. Bilo je to takoj prvega večera. Sredi vasi mu je stala hiša-zidanica, lepo urejena in čisto pobarvana. Pred hišo sem zapazil zasajen vrt platan, a ob dvorišču se je dvigala belo in zeleno pobarvana ograja.

Preko ograje je bilo videti dvorišče, ki je bilo v delu pred hišo zasejano raznovrstnim divnim cvetjem. Tudi vrste oleandrov je bilo videti. Zanimalo me je, od kod ti sredi tega sela in poleg take hiše s tako gospodsko uredbo in čistostjo mestnih prebivalcev. Kar začuden pa sem bil, ko mi je oko opazilo mej cvetjem celó neko grško mitologijsko figuro.

— Iščete-li koga? — je spregovoril v tem nekdo poleg mene. Ozrl sem se in pred

27. t. m. Tej zahtevi se pridružujemo tudi mi z nadaljnjim zahtevom, da bodi volilna pravica tudi proporcionalna. Pred leti že je namreč dr. Venezian zagovarjal načrt volilne preosnove na podlagi splošne, enake in direktne volilne pravice; ta načrt pa ni bil sprejemljiv, ni za Slovence, ni za druge stranke, ki so danes v manjšini, kajti nezakonito se je hotelo istočasno določiti, da bi se imelo voliti vse mestne odnosno deželne poslance na eni listi (lista unica). Na ta način bi imela stranka, ki bi razpolagala o relativni večini nad drugimi strankami, vse poslance, a druge stranke in mej temi seveda Slovenci, proti katerim je bila v prvi vrsti naperjena ta določba, nobenega.

Ta načrt volilne reforme, ki je bil sprejet v deželnem zboru, ni bil sankcioniran. Pred 5 leti je predložila vladajoča stranka nov načrt za preosnovo volilnega reda, po katerem bi se dodal obstoječim volilnim razredom še en nov (peti) volilen razred, v katerem bi spadali vsi, kateri nimajo volilne pravice v štirih mestnih volilnih razredih ali pa v okolici. Tudi ta volilna osnova, ki se glede davkoplačevalcev ni ozirala na one, ki plačujejo samo osebno dohodnino, ni zadobila sankcije. Oni, ki plačujejo le osebno dohodnino, in to so večinoma ravno zasebni uradniki, bi volili v petem razredu z vsemi onimi, ki plačujejo manj nego 20 K davka, tudi če bi njih davek znašal stotake ali tisočake. Ta načrt se je naslanjal na nekdanji statut, po katerem oni, ki plačujejo le osebni davek, niso volilci, kaj bo ta davek še tako visok.

Sedaj kuhajo na magistratu zopet novo volilno preosnovo, o kateri nam ni bilo moči ničesa doznati. Že to je sumljivo. Gotovo predložijo tako preosnovo, da je vlada ne bo mogla predložiti v sankcijo, s čemer dosežejo dvoje, da delajo namreč lepo figuro, češ, da so imeli dobro voljo, a istodobno, da se ostane pri starem za njih ugodnem volilnem redu. A potrpežljivosti brezpravnih mas bo menda tudi enkrat konec in takrat bodo mogotci na magistratu prisiljeni predložiti pravično volilno preosnovo. In taka pravična volilna preosnova bi morala sloneti na splošni, enaki, direktni in proporcionalni volilni pravici za mesto in okolico, po volilnih okrajih, v katerih bi se moralo ravnanje številu poslancev po številu prebivalcev. Volilni okraj pa naj bi ostali identični z onimi za državnozbornske volitve. Ako bi se ostalo pri dosedanjem številu poslancev (54) bi spadalo na I. okraj (Stara mesto in Sv. Jakob = 33.300 prebivalcev), II. okraj (Barriera nuova, novomesto, Greta in Škorklja = 37.300 prebivalcev), III. okraj (Barriera vecchia in Kjadin = 30.600 prebivalcev), in na V. okraj (okolica brez omenjenih predmestij = 32.400 prebivalcev) po 12 poslancev, a na IV. okraj (Sv. Vit in Kjarbola zgornja = 15.500 prebivalcev) 6, skupaj 54 poslancev.

Opomniti je na tem mestu, da so iz števila prebivalcev posameznih volilnih okrajev izločeni inozemci, ki ne smejo priti v poštev v določanju števila poslancev za vsak okraj.

V posameznih okrajih naj bi se volilo proporcionalno, tako da bi vsaka stranka imela toliko poslancev, kolikorkrat bi dosegla dvanajsti del oddanih glasov. Taka volilna reforma bi bila edino pravična in za tako volilno reformo bi se morali zavzemati vsi, katerim je pravičnost ne le na jeziku, temveč tudi v srcu. — Radovednostjo pričakujemo torej volilno preosnovo, ki jo nam predloži vladajoča stranka. Da ne bo pravična, o tem smo osvedočeni že danes. Strar naših voditeljev in poslancev pa bodi, da pridemo do pravične volilne reforme, ali pa da se saj prepreči krivična volilna reforma. V tem prašanju pa pričakujemo složen nastop socializmov z nami.

HRVATJE IN SRBI.

V zadnjem zvezku „Oester. Rundschau“ piše graški vseučilišni profesor dr. Matija Munko o položaju „Hrvatov in Srbov“ v Avstriji ter prihaja do nastopnih znamenitih zaključkov: Naloga vseh razsodnih politikov naše državne polovice bi morala biti, da delajo na to, da spremembe, ki se prej ali slej neizogibno izvrše na jugu naše monarhije, ne izpadejo proti interesom avstrijskih narodov. V tem pogledu so Hrvati v najnovem času pripravili mnogim britko razočaranje. Zidalo se je na splošno in veliko nezadovoljnost z Madjari na Hrvatskem, doživelo se je pa pri tem prizor, da so uplivni in izlasti mlaji in svobodoumnejši elementi objeli sina istega Kouta, ki leta 1848 ni mogel najti Hrvatske na zemljevidu. Ako bi se pa hotelo iz zgo-

dovine kaj učiti, bi se prav nič ne čudili temu. Madjari so zamogli z roganjem oponašati Hrvate, ki so leta 1848 prinesli toliko žrtev za dinastijo in za jednotno monarhijo, da so bili poplačani s tem, s čemer so jih kaznovali. Tudi ban Jelačić je bil tako razočaran, da je končal svoje življenje v duševnem omračenju. V vseh fazah preobratov monarhije je bila Hrvatska izročena Madjarom na milost in nemilost. Slednjič se skozi dve desetletji pravcati satrap (Khuen) z nasiljem in korupcijo opravljal posle Madjarov tako temeljito, da ni bilo težko ogrski opoziciji zvaliti odgovornost za to na „dunajsko kamariolo“, kajti to geslo dela še prava čudesa pri političnih učencih Madjarov in Italijanov. V zvezi z Italijo, Črnogoro in Rusijo se ni privoščilo — Madjarom na ljubo — hrvatskim škofom niti tega vspeha, da bi bil zavod sv. Jeronima v Rimu modernim potrebam primerno preosnovan in da bi bila njegova določba „pro gente illyrica“ spremenjena času primerno v „croatica“. Zato se je pa silno razburilo Hrvate ob jadranski obali s povsem nepotrebnim bojem proti neškodljivim in vse prej nego protiaustrijskim ostankom staroslovenskega bogoslužja, ki je je celo Gregor VII. pustil v miru.

Ločitev države in cerkve na Francoskem.

„Echo de Paris“ poroča, da je papež potom nekega zaupnika formuliral pogoje za mir na nastopni način: Zakon mora pustiti katolikom njih cerkve in dovoliti, da se darujejo maše brez posebne omejitve. Duhovnikom se mora priznati vsaj minimum penzij; potem bo možno najti modus vivendi. — Vlada je predložila zbornici le enega napovedanih cerkveno političnih zakonov, onega namreč o uravnavi javnega bogoslužja. Zakon, ki obsega 6 členov, določa, da so cerkve tudi še nadalje namenjene za bogoslužna opravila. Ker niso bile ustanovljene bogočastne udružitve, odreja isti zakon, da se udružitvam, ki se ustanove na podlagi zakona iz leta 1881., dovoli organizirati javno bogoslužje. Te udružitve so primorane podati enkratno objavo, sicer so dispensirane od formalnosti društvenega zakona od 1881. V izjavi je treba navesti kraj, kje da se bodo vršila bogočastna opravila. Vrh tega se morajo te udružitve zavezati, da bodo vzdrževale poslopja, določena za bogočastje. Nadalje odreja zakon, da se cerkveni imetek takoj izroči dobrodelnim zavišom, ker se vsled papeževih prepovedi niso v določenem roku ustanovile bogočastne udružitve. Tudi nadškofijske in škofijske palače, župnišča in semenišča imajo takoj vzeti v posest država, departementi in občine. Najemne pogodbe za ta poslopja mora odobriti prefekt; s tem se hoče preprečiti, da ne bi klerikalne občine in generalni sveti dajali ta poslopja po najnižjih cenah škofom in župnikom v najem ter bi se na ta način ustvarila prikrita pomoč za bogočastje, kar prepoveduje zakon iz leta 1905. Nadalje odreja zakon, da se imajo začasne pokojnine odvzeti tistim duhovnikom, ki bodo še mesec dni nadaljevali izvrševati duhovsko službo v župniji, za katero niso izpolnjene zakonske zahteve.

Drobne politične vesti.

Profesorski kolegij dunajskega vseučilišča je poslal gospodski zbornici izjavo, v kateri se poteguje za splošno volilno pravico. To izjavo izroči v gospodski zbornici predsednik državnega sodišča, dr. Unger.

Japonska in Združene države. Iz New-Yorka poročajo: Na nekem banketu ameriškega in azijskega društva je imel japonski poslanik govor, v katerem je povdarjal, da je težko najti v zgodovini sličen slučaj, kakor se dogaja sedaj med Združenimi državami in Japonsko, ki stremita tako soglasno za vzdrževanjem dobrih odnosov. Poslanik je zavrnil domnevanje, češ, da se Združene države in Japonska borita za nadvlado v Tihem Oceanu, ter je dostavil, da je Vzročna Azija velika dovelj in da se bavi s trgovino vsega sveta. Vrh tega bo Japonska vedno energično vzdrževala princip odprtih vrat v Mandžuriji.

Generalni štrajk v italijanski mornarici. Iz Milana poročajo od 18. t. m.: Italijanska zveza pomorščakov je proglasila generalni štrajk s početkom sinočnega večera. Vstete so jadrenjače, pošta, prekomorski in tovarni parniki. Moštvo naj zapusti ladije toliko v domačih, kolikor v inozemskih pristaniščih, čim prejme to poročilo. V Genovi je danes štrajk popoln. Vlada vzdržuje poštni promet z otoki s torpedovkami.

Srbska poslanika za Dunaj in Berlin. Iz Belegrada poročajo, da je Simić imenovan srbskim poslanikom na Dunaju, Vučić pa v Berlinu.

Domače vesti.

Volitve v predstojništvo in razsodišče delavske zavarovalnice proti nezgodam v Trstu. — Tržaški odbor za skupno slovensko-hrvatsko volilno akcijo v a b i nujno vse narodno misleče podjetnike, da pošljejo takoj glasovnice pravilno podpisane na naslov odbora predsednika g. dr. Edvarda Slavika, advokata v Trstu, ulica Galatti št. 18. — Volitve so dne 29. t. m.; glasovnice morajo biti v svrhu ureditve že nekaj dni pred volitvijo v odborovih rokah.

Razpisano je mesto provizoričnega računskega diurnista pri računskem oddelku c. kr. višega deželnega sodišča v Trstu.

Mestni svet bo imel jutri v petek svojo sejo.

Zasedanje prizivne komisije za osebno dohodarino. Dne 13. t. m. otvorilo se je glavno zasedanje prizivne komisije za osebno dohodarino za Trst in okolico tičoe se prizivov zoper odmerenje osebne dohodarine za davčno leto 1906.

C. kr. avstrijske državne železnice. Od 1. prosinca 1906 naprej se opustita na progi Jesenice—Trbiž vlaka št. 1720 in 1721, ista pa ostaneta še nadalje v prometu na progi Ljubljana—Jesenice. — V Trstu meseca grudnia 1906. — C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Potres. Na tukajšnjem c. kr. observatoriju so zaznamovali včeraj potresni aparati potres, oddaljen 8000 kilometrov. Začetek ob 2. uri 23'24", maksimum ob 2. uri 54', konec ob 4. uri 37'23".

Kdor išče, najde! Iz tukajšnjih srbskih krogov smo prejeli: V Trstu se je naselil zli duh, ki ga pozna sleherni jugoslovanski nabornec pod imenom „Argus“, ali pa „profesor“ (!) Ta zli duh odklada svoje smrdljive vesti v enem tukajšnjih laških listov in to na tako infamen način, da se ti smrdljivi izlečki gabijo že tudi poštenim Italijanom. Ko je skušal sramotiti Črnogoro in njenega viteškega knjaza, ko je na infamen način sramotil Srbijo in njenega glavarja, kralja Petra, ko je odigral nesramno vlogo proti Hrvatoma v znani aferi sv. Jeronima, in ko je opljuval vse zapadno in severno Slovanstvo: se je sedaj ponižal v navadnega vohuna! No, ta človek je zmožen vsake hudobije, da si le hrani svojo nesrečno ekzistenco. Radi dveh uglednih, tu sem došlih Srbov pozivlja to človeče Avstrijo, naj se brani pred nevarnostjo, ki da jej preti od enega Črnogorca in enega podanika kraljevine Srbije!! Ta propalica vohuni na vse strani, tako, da bi ga moglo tržaško redarstveno ravnateljstvo mirno vestjo postaviti na mesto starega Tica!

Mi bi temu človeku privoščili tako službo; ali ako ne bo konca lopovskim napadom na naše svetinje bi mu znali privoščiti tudi kako nagrado!

Regulacija Save. Z Dunaja poročajo, da se izvrše prihodnje leto velika regulacijska dela ob Savi pri Kresnicah, Polanah in Ribčah. Stroški so proračunjeni na 150.000 kron.

„Slovenske pravice“ — ne bodo več izhajale. V zadnji svoji številki jemljejo v Celju izhajajoče slovenske pravice slovo od svojih naročnikov, ker po novem letu ne bodo več izhajale. — Uredništvu treba pripoznati, da je list v tem letu svojega obstanka upravljal z navdušenjem vršil svojo nalogo, ki je bila v tem, da vzbuja v kmetu smisel za svoje pravice in pa samozavest — pošteno slovensko samozavest. List je prinašal v to svrhu jako primerne spise in tudi „Edinost“ je posnela marsikaj. Vzroka, zakaj neha izhajati, ne naznanja, bržčas pa bo vzrok sedanja obilica slovenskih listov na Štajarskem. Uredništvo nasvetuje slovenskim štajarskim kmet m, naj se naročajo na „Novega slovenskega Štajerca“, ki izhaja v Ljubljani.

Iz Sežane. Leto se bliža svojemu koncu; mnogo ne bo več možno nadomestiti, kar se je zamudilo tekom leta. Mnogo lepih idej se je porodilo marsikomu a tudi mnogo istih se je razplinilo v nič.

Da se pa ne bomo žalostili zadnji dan tega leta na izgubi časa, ki nam je promislul, ne da bi bili storili kaj dobrega za provspen naroda, je sklenilo naše pevsko društvo „Zorislava“, da priredi na Silvestrov večer, to je zadnji dan tega leta, veselico s petjem šaljivo igro, šaljivo licitacijo, in nazadnje tudi

(česar se ne sme pogrešati na nobeni pravi veselici) tudi šaljivim plesom.

Vabljen je torej vse slavno sežansko občinstvo, kakor tudi ono iz okolice, ta dan na krasno našo veselico, da s tem popravi vsakdo zamudo, ki jo je morda zagrešil nasproti narodni dolžnosti s tem, da ni prav nič Koristil našemu društvu.

Pevsko društvo ima vseskozi plemenit namen gojiti petje in dramatiko, torej dve glavni sredstvi za izobrazbo nižjih slojev. A kako težko je vstrajati na vršenju take lepše naloge, ako se nima za to potrebnih materialnih sredstev, to ve vsakdo, ki je bil kdaj ud kakega društva.

Ker je naše društvo tako požrtvovalno, da vstraja vkljub vsem neprilikam, ki se mu stavlajo na pot — posebno minolo leto je bilo obilno na neprilikah — mislim, da je vredno, da se je podpira.

Kesal se pu tudi nobeden ne bo; ako ga že ne prižene narodova dolžnost, naj ga pa radovednost!

Program je izboren kakor je bilo že deloma omenjeno. Pel se bo krasni zbor „Vtopljenka“ in druge ter igrala zelo šaljiva in primerna igra „Brat Sokol“, katere uloge so v dobrih rokah in smemo pričakovati najboljše vspeha. In pa plesali bomo — plesali, da bo vse odskakovalo. Zato pa bo skrbela Sr. Ivanska godba.

Natančnejši program, kakor tudi prostor kjer se bo vršila veselica, se naznani pravečasno po vabilih. Opominja se pa že sedaj, da smejo priti tudi oni, ki morda ne dobe vabila, kar je lahko možno po pomoti. Seveda, ko bi bili vsi podporni udje društva, bi bila razdelitev vabil laglja ker bi imeli ves seznam dobrih narodnjakov pred seboj. Pa, haj hočemo! Bodimo veseli, da nas je toliko, in tolažimo se, da tudi „Slovenecem vremena“ bodo se zjasnila.

Zadnji dan tega leta povabljeni ste toraj vsi prijatelji narodne zavesti in čistega veselja na naš „Silvestrov večer“! Na svidenje!

„Trgovsko-obrtni dom“ na Reki. Prejeli smo nastopno obvestilo: Na Reki se je ustanovilo društvo „Trgovsko-obrtni dom“. Namen mu je, zbrati na demokratični podlagi ves hrvatski in slovenski trgovski in obrtni živeli. „Trgovsko-obrtni dom“ na Reki bo pospeševal stanovske interese svojih članov z nasveti, s tržnimi in borznimi obvestili in bo shajališče vseh slovanskih trgovcev z Reke in okolice ter tistih, ki prihajajo po poslih tjakaj. Oglasila za pristop naj se pošljejo na „Trgovsko-obrtni dom“ na Reki, Piazza Uermeny št. 2, I. nadstropje. Ustanovniki plačajo 50 K, društva in zavodi 200 K. Letna članarina znaša 12 K. Predsednik je Gjuro Rožič, podpredsednik Josip Ražička.

Nevročljive poštné pošiljkatve. C. k. poštino in brzojavno ravnateljstvo nam je doposlalo seznam tistih priporočenih in navadnih nevročljivih poštinih pošiljkatve, ki so bile meseca novembra 1906. v oddelku za nevročljive poštné pošiljkatve v Trstu odprte in ki so njih odpošiljatelji neznan. Ta seznam priobči v polnem obsegu tukajšnji uradni list.

Aretovanje svedrovcev. Zdi se, da je policija dobila slednjič vendar le v pest prave svedrovce. Minolo nedeljo je policija dobila tajno obvestilo, da je večja družba oseb, ki so jako na sumu, da so se vdeležili raznih tatvin na blagajnah potom vrtanja istih s tihim svedrom, pustila v kavarni „Diana“, ki je na trgu sv. Ivana, jako obsežen omot, v katerem da je najbrže razno orodje. Policija je preiskavši kavarno res našla tam velik omot iz platna, kakoršnega rabijo za vreče. In v tem omotu je policija našla toliko časa brez vspeha iskani pravi tihi sveder, vse drugo orodje, ki spopolnuje sveder, nadalje več ključev in vetrihov.

Še isti večer se je pa policiji posrečilo v neki pivnici v ulici della Barriera vecchia aretovati tudi dva od onih, ki so bili pustili omot v kavarni „Diana“. Aretovana sta 23 letni sedaj brezposelni težak Henrik Caligaris, doma iz Pule, in 24 letni težak Jakob Tomasich, doma iz Trsta. Oba sta pa imela že precej opraviti s sodiščem.

V tork je pa policija aretovala še druge tri ptičke, ki so v intimnem prijateljstvu s Caligarisom in Tomasichem. Ti trije so: 41 letni mizar Ivan Steska, 24 letni mehanik Marcel Micheluzzi in 31 letni težak Ivan Serbo, vsi trije doma iz Trsta. Steska in Serbo sta policiji dobro znana kakor nevarna uzmoviča, a tudi Micheluzzi je bil v konfliktu s kazenskim zakonikom.

Poleg tega je pa policija o tej priliki in ravno potom teh aretovanj izvedela, da je bil Caligarisov pomočnik in tovariš na vrtnju blagajni tudi neki Ferdinand Perissini, ki je bil v minolem zasedanju porotnega sodišča obsojen na nekoliko mesecev ječe radi zločina težke telesne poškodbe in je sedaj v ječi.

Vsi aretovanci so bili stavljeni na razpolago deželnega sodišča.

Nezgoda na delu. 67 letni podajac Martin Vekjet, stanujoči pri sv. Mariji Magdaleni vopkjet št. 9, je delal pri gradnji hiše v ulici del Torrente. Opravila je imel pri dvigalu za malto, in sicer na tleh, tako, da je pripenjal na škripcev kavelj velike štirinoglate zaboje polne malte, katere so potem se škripcem dvigali do vrha. Ko je tako pripel enega teh zabojev in je bil isti dvignjen že tako visoko, kakor je Vekjet dosegel, je pa vsa vrh škripca iz svojega toka, vsled česar je zaboj padel skoraj za meter niže in pri tem udaril po glavi nesrečnega Vekjeta s tako silo, da se je ta takoj onesveščen in po obrazu ves krvav zgrudil na tla. Pozvali so takoj zdravnika, se zdravniške postaje, ki je konstatoval, da ima Vekjet dve težki rani, in sicer eno na čelu a drugo na temenu, mu iste povezal za silo in dal potem nesrečnega moža prenesti v mestno bolnišnico.

Še ena nezgoda na delu. 34 letni težak Anton Kebar je delal v prosti luki. Včeraj popoldne je imel opravila pri velikem žrjavu pred skladiščem št. 10. Po nesreči mu je prišla leva roka pod žrjav, ki mu jo je zdrobil v več krajih. Zdravnik se zdravniške postaje, ki je bil pozvan tudi k njemu, ga je dal nemudoma prenesti v mestno bolnišnico.

Zimska suknja. Trgovec Filip Freitl, ki ima svojo pisarno v ulici di Torre Bianca št. 23, je prijavil včeraj na policiji, da mu je neznan tat predsinotnjim mej 6. in 8. uro ukradl iz pisarne suknjo, vredno 100 kron.

Poskus samomora na japonski način je izvršil včeraj popoldne okoli 1. ure 56 letni brivec Anton Gregoretti, ki stanuje v III. nadstropju hiše št. 8 v ulici del Promontorio. Japonski način samomora je takozvani »harakiri«, to je prerezanje trebuha. In nesrečni Gregoretti si je prerezal trebuh s britvijo, a poleg tega si je prerezal tudi vrat na desni strani. Obe rani sta jako obširni, a nobena ni smrtno nevarna. Zdravnik se zdravniške postaje, ki je bil pozvan k njemu, mu je obe rani obvezal in ga dal potem prenesti v mestno bolnišnico.

Koledar in vreme. — Danes: Amon, mučence; Božij; Zorka. — Jutri: Tomaž, apostelj; Tomislav; Modrica. (Začetek zime). — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 3° Celsius. — Vreme včeraj: oblačno.

Društvene vesti in zabave.

Ženska in Metodija podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v Rojanu priredita v nedeljo, dne 23. t. m. vsakoletno »Božičnico« v prostorih otroškega vrtca v Rojanu z raznovrstnim programom. »Božičnica« se bo vršila takrat v otroškem vrtcu, ker niso še dovršeni novi prostori v »Konsumnem društvu«, kar naj se blagohotno vzame na znanje.

Veliko »Božično drevo« s plesnim venčkom priredi »Veselični odsek« Trgovskega izobraževalnega društva dne 26. decembra 1906 ob 6. uri zvečer. Udeležence čaka obilo daril. Drevo bo krasno okrašeno. Kdor hoče kaj natančnejega o tem izvedeti, naj se potrdi v nedeljo k plesni vaji, kjer bo dobro obveščen.

Nekaj za pozabljive. Nedelja 23. t. m. — 4. ura — »Narodni dom« — Božičnica — Ženska podružnica Ciril-Method — otroški vrtci — Dober namen — mali trošek — veliko veselje — Na svidenje!

»Kat. slov. izobraževalno društvo« bo imelo v nedeljo dne 23. t. m. ob 4. uri in pol popoldne v društvenih prostorih ulica S. Francesco št. 15 I. izredni občni zbor z dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika; 2. Poročilo blagajnika; 3. Volitev novega odbora; 4. Slučajnosti.

»Sadjarsko društvo za komenski okraj« v Komnu bo imelo v nedeljo, dne 23. decembra t. l. ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih občni zbor, kamor se uljudno vabi vse ude.

Pevsko društvo »Skala« v sv. Križu pri Trstu priredi dne 26. t. m., na praznik sv. Stefana, društveno zabavo z godbo, petjem in šaljivim srečkanjem s petimi dobitki. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 20 stotink. Na obilno udeležbo uljudno vabi odbor.

Darovi.

Za »Božičnico« so nadalje darovali gg. Filip Ivanišević, G. Škuljevič, Engelhilda Lavrič, Lieske, Verginija Furlan, Ig. Počivalnik dekan Krkavce po 10 K. Skočir, Graded, Sila Matija dekan v Tomaju, Vekoslava Rebek Sežana, Kati Stoka, Strekelj Leopold, Josip kozak, Amalija Krže, Marija dr. Pretnerjeva, Jakob Perhavec po 5 K. Dragica Zadnik, Viktorja Žboga po 4 K. Notar Ant. Štorje, J. Budin Sočerga po 3 K. Olga Černe St. Peter, Marija Lavrič, Anton Rogac dekan Hrušica, Fran Vranjac, Završje, I. K. Klana, Mauri Červinjan, Poljšak Albert, učitelj Auber, Vatovec, Kaufman, Godnik, Gregorič Antonija in Edvard Lampe po 2

kroni. Josip Sever, Voloska, Jakob Ukmar Ricmanje, Štefanuti Trebče po 1 krono.

Loterijske številke, izžrebane dne 18. t. m.:					
Brno	68	89	18	10	57
Inomost	75	48	52	40	17

Brzjavne vesti.

Iz Maroka.

TANGER 19. (Agence Havas). V nekem pismu na diplomatični zbor je sultan izrazil trdno željo, da izvede reforme sklenjene na konferenci v Algecirasu, izlasti reformo glede policije. Diplomatični zbor je na nekem shodu sklenil odgovoriti, da dokler bo Raisuli na krmilu, ni možno izvesti reform glede policije. Treba je odstraniti Raisulija in avtoriteto paše tangerskega ter vzpostaviti pase, v katerih bivajo tujci.

Boj med cerkvijo in državo na Francoskem.

LILA 19. — Vojno sodišče je obsodilo stotnika Magniema na odpust iz službe, ker se je dne 20. novembra t. l. povodom cerkvenega inventarja branil ukazati, da se razbijejo vrata neke cerkve.

Japonska eskadra ne pride v Ameriko.
LONDON 19. »Daily Chronicle« poroča iz San Franciska: Glasom brzjavne poročila, je tamošnji japonski konzul izjavil, da japonska eskadra ne obišče San Franciska, kakor se je to nameravalo pred nekoliko meseci. Eskadra pride meseca februarja v Honolulu, toda radi obstoječega spora med Japonci in Kalifornci, se ne poda v Kalifornijo. Konzul je rekel, da se je bati protijaponskih demonstracij, ako bi se japonski mornarji izkrcali; razun tega bi se lahko tudi ladijam kaj pripetilo.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 19. Skupščina je vsprejela v specijelni debati zakonski načrt o posojilu.

R u s i j a.

LVOV 19. Iz Smolenska brzjavljajo, da je neznana oseba večkrat ustrelila na plemškega maršala gubernije, kneza Urusova, ko se je podal v plemski klub. Knez Urusov je bil le lahko ranjen. Napadalec je zbežal.

PARIZ 19. Do 17. decembra t. l. je bilo izpraznjenih 34 škofijskih palač in 72 semenišč. V Nantesu sta bili danes vsprico skoraj 2000 osebam izpraznjeni škofijska palača in semenišče. Pri tem je prišlo do demonstracij, katerih se je udeležilo okoli 500 oseb. Na ulicah so se spopadli demonstrantje s policijskimi agenti, od poslednjih je bilo več ranjenih. Aretovanih je bilo približno 10 oseb.

PETROGRAD 19. »Petrograjska brzjavna agentura« poroča iz Lodza: Pod kočijo policijskega mojstra Chrzanowskega je bila opoludne vržena bomba. Razun tega so (Dalje na četrti strani)

Ob.tno in konsumno društvo pri sv. Ivanu (pri cerkvi)

VABILO

na

izredni občni zbor

ki se bo vršil

dne 26. decembra ob 2. uri popol.

v društveni gostilni.

DNEVNI RED:

1. Pogovor o društvenih zadevah.
2. Slučajnosti in nasveti.

NAČELSTVO.

V slučaju, da ni občni zbor sklepčen radi pčle-ga števila udov, vršil se bo se uro pozneje na istem mestu ne glede na število udov.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIZZA ROSARIO (šolske poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Brezplačno osnaki brončastine in franko

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najuspešnejše sredstvo proti

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA**

prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna »Alla Madonna della Salute« pri

od lekarnarjev: sv. Jakubu in Josipa Godina, lekarna »All' Igea«, Farneto 4.

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljati zneska 7 K franko poštne in zavoja

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provizorja voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovesnih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po boleznih ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi priporočili.

I. SERRAVALLO

— Trst. —

↓ BARVE ↓

RAFFAELE SPAZZALI

TRST

via Cassa di Risparmio št. 11
ogel Via Nuova

Posebnosti:

↓ OLJA ↓

Slikanje na emailu. — Povlake za

↓ POVLAKE ↓

pode. Povlake za ladje, jahte itd.

Svile iz Liona

za bluže za gledišče, za toilettes in nakite v velikanski izbiri

po tovarniških cenah

v zalogi svile

„ALLA CITTÀ DI LIONE“

Trst: Piazza della Borsa 3
Lion: 8 Rue de la République

VZORCI SE RAZPOŠILJAJO NA DEŽELO BREZPLAČNO.

NB. Ena partija svile za bluže po 78 nvč., prej so veljale glđ. 1.50.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi

Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asphalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj priznano kakor najbolje in naj-trajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaličnih kartonih, skrilnih ploščah in vsakovrstnem lamarinu.

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolzla olja, mast za stroje, mazila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane) mast za vagone, mast-vaselina za kože, mast za orožje, voščilo za čevlje itd.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

Prodaja povodom božičnih praznikov

da se pobija neke nelojalne konkurence. — Prodajam krasne

obleke črne za moške . . . . K 15

barvane za moške . . . . „ 14

Suknje črne in plave . . . . „ 18

Ivan Šimič

Alla città di Trieste

vis-à-vis gledališča »Armonia« — TORRENTE št. 40

Govori se tudi slovensko

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najuspešnejše sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA**

prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna »Alla Madonna della Salute« pri

od lekarnarjev: sv. Jakubu in Josipa Godina, lekarna »All' Igea«, Farneto 4.

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljati zneska 7 K franko poštne in zavoja

napadali streljali na policijskega mojstra z revolverji, ki je bil pa le na nogi lahko ranjen. Napadali so zbežali.

SEBASTOPOL 19. (Petr. brz. agent.) Od 15 mornarjev, ki so se svojevčasno udeležili punta na oklopnem križarju „Potemkin“ ter so se po svojem povratku iz Romunije dobrovoljno postavili pred sodnika, je bil danes eden obsojen v prisilno delo na 4 leta, ostali so bili uvrščeni v kazenski oddelek na dobo od 6 mesecev do 2 leta.

LODZ 19. — Danes sta bili vrženi dve bombi na policijskega mojstra, ki je bil lahko ranjen. Kočijaž in en dragonec eskorte sta bila lahko poškodovana. Kočija policijskega mojstra je bila razdrobljena.

IRKUTSK 19. (Petr. brz. agent.) V Čiti je bila odkrita izdelovalnica bomb. 12 oseb je bilo aretovanih.

ODESA 19. (Petr. brz. agent.) Sinoči je na parniku „Car Nikolaj II.“ eksplodiral peklenjski stroj. Parnik je dobil razpoko ter se je začel topaljšati. Posrečilo se je pa razpoko zamašiti, tako, da se parnik ni potopil. Eksplozija se je pripetila po dovršenem delu ter ni bil nihče ranjen.

PETROGRAD 19. (Petrogr. brz. agent.) Policija je izvedela za vojaško organizacijo socijalno-demokratske stranke in je aretovala nad sto oseb.

PETROGRAD 19. (Petrogr. brz. agent.) Podadmiral Dubasov je imenovan admiralom.

Ministrski predsednik Stolipin je prejel red sv. Ane I. reda.

Trgovina.

Borzna poročila dne 19. decembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12¹/₂ — 19.15¹/₂, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.95 — 241.25 Francija K 95.40 — 95.60, Italija K 95.50 — 95.75, Italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.60 — 117.90, nemški bankovci K —, avstrijska enotna rentna K 99.05 — 99.35, ogrska krona rentna K 95.70 — 96.00, italijanska rentna K —, kreditne akcije K 691. — — 693. —, državne železnice K 681.25 — 683.25 — Lombardi K 178. — — 180. — Lloydove akcije K 794. — — 804. — Srečke Tisa K 331.75 — 335.75, Kredit K 486. — — 488. —, Bodenredit 1889 K 302. — — 310. —, Bodenredit 1889 K 302. — — 310. —, Turške K 160. — — 162. — Srečke — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.10	100.10
„ „ srebru	100.25	100.20
Avstrijska rentna v zlatu	117.40	117.30
„ „ v kronah 4 ¹ / ₂	99. —	98.90
Avstr. investicijska rentna 3 ¹ / ₂ %	99.85	99.75
Ogrska rentna v zlatu 4 ¹ / ₂ %	114.45	114.45
„ „ kronah 4 ¹ / ₂ %	95.75	95.70
„ „ 3 ¹ / ₂ %	84.95	84. —
Akcije nacionalne banke	1781. —	1779. —
Kreditne akcije	691.25	697.75
London, 10 Letr.	240.85	240.87 ¹ / ₂
300 državnih mark	117.60	117.65
20 mark	23.48	23.48
20 frankov	19.11	19.12
100 ital. lir.	95.63	95.60
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francoska rentna 95.12, italijanska rentna —, španski exterior 94.87, akcije otomanske banke 673 —. Menjice na London 252.50.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 185. — unificirana turška rentna 93.87, avstrijska zlatna rentna 99.05, ogrska 4¹/₂% zlatna rentna 97.65, Lenderbank —, turške srečke 149. —, parizka banka 16.25, italijanske meridionalne akcije 777. — akcije Rio Tinto 21.60. Vzdržana.

London: (Sklep.) Konsolidirani dolg 96¹/₂ srebru 32¹/₂%, Lombardi 7¹/₂%, španska rentna 93¹/₂%, italijanska rentna 102¹/₂%, tržni diskont 6¹/₂ — menjice na Dunaj —. Mlačna.

Tržna poročila 19. decembra.

Budimpešta. Pšenica za april K 14.84 do K 14.86, rž za april K 13.18 do 13.20, oves za april od K 14.98 do 15. —, koruza za maj 10.30 do 10.32. Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, tendenca mirna. — Prodaja: 20.000 met. stotov, nespremenjeno; druga žita nespremenjeno. — Vreme: megla.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average, za december 32¹/₂%, za marec 33¹/₂%, za maj 34. —, za september 34¹/₂%. Stalno Kava Rio navadna loco 34 — 36 navadna realna 37 — 38 navadna dobra 39 — 41.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za december 17.65, za jan. 17.75, za februar 17.85, za marec 18.15, za april 18.15, za maj 18.35. — Stalano. Vreme: megla.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 40¹/₂%, za marec 41. —. New-York. Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, nespremenjeno, za 5 stot. niže. — Prodaja: 1000 vrec. —

London. Sladkor iz repe surov, 4 8¹/₂%, Sh. Mirno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 17.75, za januar 17.75, za jan.-april 17.75, marec-junij 17.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.50, za januar 23.05, za januar-april 23.25, za marec-junij 23.40 (stalno). — Moka za tekoči mesec 29.35 za januar 29.60, za januar-april 29.75, za marec-junij 30.20 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 18. —, za januar 18¹/₂%, jan.-april 18¹/₂%, za maj-avgust 18. —, (mlačno). Spirit z tekoči mesec 41. —, za mesec januar 41¹/₂%, za januar-april 42. —, za maj-avgust 43¹/₂%, (mlačno). — Sladkor surov 88¹/₂%, nov 23¹/₂%, — 24. — (mirno), bel za tekoči mesec 26¹/₂%, za januar 26¹/₂%, za januar-april 27¹/₂%, za marec-junij 27¹/₂%, (trdno) rafiniran 58. — 58.50. — Vreme: mirno.

Sta.erska jabolka lepe debele po 28 novč. kilogram. — 100 kg. 26 goldin. Prodaja Fran Vertovec, trgovina jestvin, ulica Caserma 14. 1463

Stanovanje (2 sobi, sobico, kuhinjo, vodo plin) iščem ne daleč od kavarne Fabria. 1455

Mandorlat vseh vrst fini italijanski sadni mandorlat Most. rda ter razno ježno sadje, Mandarine, Pomorance itd. priporoča trgovina Fran Vertovec ulica Caserma 14. Razpošilja na deželo v poštnih zabojčkih po 5 kg. proti povzetju. Pošteba točna in poštna. (1464)

Slavnim društvom se priporočam za sestavo letnih računov in bilanc, revizijo zadržanih knjig, predpriprave za občni zbor, spremembe pravil, vključitve sprememb odbora v zadržanih registri, ustanovitve novih društev, likvidacijska postopanja in izbira društev iz trgovinskega registra, reševanje vseh društvenih zadev nasproti davčnim in političnim oblastim in vsakovrstne nasvete v zadržanih stvareh. Večletno moje delovanje v zadržanih stvareh je porok, da vsako delo izvršim hitro v popolno zadovoljnost. Mnoga laskava priznanja in spričevala na zahtevo Janko Trošt, škotlja 471 (nad rojansko cerkvijo) pri Trstu. 13-4

VELIKA ZALOGA
oglja in drv za gorivo
F. NEMENZ
Trst, ulica delle Acque št. 10
Prodaja na debelo in drobno.
Pošiljanje na dom na vse strani mesta.

Mandorlat Mostarda, lepe štajerske jabolke, Dateline, Fige, Pomorance, Mandarine, grozdje Malaga, francoske Mandeline, pravi Ru ki kaviar, Ruski čaj, Pecco flor, Jamaica, Cuba in Thea Rum, Sardine ter razne delikatese priporoča trgovina : : : : : :

Frana Vertovec
TRST, ulica Caserma št. 14.
Razpošilja se na deželo proti povzetju.
Pošteba točna in poštna.

Antonio Alberti
Jzdelovanje in barvanje kožuhovine
Trst, ulica Ponziana 656
Prevzema naročbe in vsako popraviljanje
Čisti in pere vsako vrst kožuhovine.
Na zahtevo prihaja tudi na dom.

MANDORLATO!

Vsakovrstno sadje	K 2'80	kilog.	Mostarda Cremona	K 2'40	kilog.
Benevento	2'80	"	Datelj iz Barberije	2'20	"
Salvini	3'20	"	Sadje glace	3'20	"
Bianco Comune	2'20	"	Grozdje sveže špansko	2'80	"
Pasta reale	3'20	"	Mandole francoske	2'80	"
Marsiglia	3'20	"	Grozdje Malaga	2'80	"
Mafalda	3'20	"	Smokve smirnske	1'20	"
Martina	2'40	"			
Cedro tenero	3'20	"			

Izbrani likvorji v buteljkah po izvornih cenah.
v prodajalnici delikates **ANTONIO FURLAN**, ulica Cavana 13.
Odpošilja poštnine prosto tudi na deželo.

Dunajska prodajalnica slanine
GIORGIO HUTTER
TRST — ulica della Caserma št. 19
Palča Vianello poleg Kinematografa EDISON.
Prodaja prekajenega in svežega mesa, vsake vrste salamov iz Modene, Bolonje, Verone in Ogrskih. — Klobase Neustädter in Kranjske. — Velika zaloga svežih konserv in konserv v skatljah, omake in sir vsake vrste.
Zastopnik in zalagatelj odlikovane tovarne konserv „MONDO“
Prodajalnica je prostorna, zračna in krasno opremljena, red in higijena natančna.

BOŽIČ — NOVO LETO! — Celi tekoči mesec!
KRASNI PREDMETI PRIMERNI ZA DAROVE
prodajajo se po tovarniških cenah v novi galanterijski trgovini
E. MIONI TRST, ulica S. Antonio 2 (Palazzo Treves)

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN
MIZARSKE ZADRUGE
v GORICI-SOLKAN
TRST VIA DEI RETTORI (ROSARIO)
PALAČA MARENZI
POŠILJANJE SPLJET REKA
TELEFON 1166

Velika izbira najboljših vrst in sistemov pušk za lov
Anninger & Co
TRST
Ulica S. Nicolò št. 11
Telefon 1364

Posredovalnica
za
kupovanje in prodajanje hiš
V. EISELT
Ulica Torre Bianca št. 16, I. nadst.
od 10.—12. predp. in od 4.—7. pop.
Preskrbuje kupovanja, prodajanja in vknjižbe. — Privola se prve vknjižbe tudi za okolico in zunaj.

Prodajalnica rokovic in kravat
f. Hubmann
TRST — CORSO šte. 19 — TRST
Ustanovljena 1865.

Rokovce glave I. vrste, 2 gumba od gld. 1 naprej
Rokovce glave visoke od gld. 2 naprej
Rokovce Dante, ki se dajo prati, 3 gumba, gl. 1-30
Rokovce z imita-kože, 3 in več gumb
Rokovce glave z dvojnimi šivom za dame in dečke
Rokovce glave z dvojnimi šivom za go. pade in deč.
Rokovce od v lue na izbero
Rokovce za kočije, bolgar z dvojnimi šivom gl. 2

Velika izbira kravat zadnje novosti.
Izdelovanja in popraviljanje rokovic v 24. urah.
Prah za gospe tverke KIELHAUSER v G. adu, grška
— Ciprja po 10 novč. zavitek: mila Cocos. —

Odlikovana tovarna glasovirjev
E. Warbinek
Trst, Piazza Carlo Goldoni 12
(vogel Corso - Via Nuova)

Specijaliteta pianinov, glasovirjev svetovnih tverdk Steinwey in Jons v New-Yorku, Schweighofer itd.
Elekt. pianini, orkestroni, harmoniji
Izposojeje. — Menjuje. — Daje na obroke.
Popravlja. — Akordira po zmernih cenah.

ANTON SKERL
mehanič, zapriseženi zvedenec.
Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
Napeljava in zaloga električnih svetilk, luči in prodaja gramofonov, zvonov in fonografov
Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON šte. 1734.

ALBERT BROSCHE
Trst ul. Sv. Antona 9. Trst.
Kožuhovinar in izdelovalec kap
odlikovan na razstavi v Trstu leta 1889.

Velika zaloga kožuhov in kap za vojake in civiliste
Izvršuje poprave hitro in za nizke cene; sprejema v shrambo zimske kožuhovine ter jamči za kakovost provzročeno po moljih in po požaru.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nove št. 4
Priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavannes itd. sajor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za hrambo.
Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Mario Giordani
operater kruhiv oces — Specijaliteta
Ambulator — CORSO šte. 23, II. nadst.
odprto od 8.—12. in od 1.—7. pop.

Zdravi hitro kurja črta, tudi zastarela po nekih posebnih metodah, ki ne prazveča nikakoli bolečin. Zagotavlja ozdravljanje na razcehni nohtov tudi ex-jih je za ozdravljenje, jednostavno brez izvadka
Marijiva desinfekcija — Čane zmerne
Po zahtevi pride zdraviti na dom. Vsaka oseba, ki dobi navodilo higijeničnega ravnanja z nogami.

KOLESA (BICIKLI)
Cleveland, West, itd, Columbia,
svetovnoznane znamke

modeli 1905
Kolesa Courier najnoveji sistem
13 kg, najfineja oprava
Pneumatik prve vrste. Jamči se za dve leti. Modeli 1906.
Cene zmerne.

FRANCESCO BEDNAR
Trst, ulica Ponterosso št. 4.

BOGOMIL PINO
bivši urar v Sezani
javlja svojim cenjenim odjemalcem da je odprl svojo novo
prodajalnico ur
v TRSTU, ulica Vincenzo Bellini št. 13
nasproti cerkve sv. Antona novega.
Prodaja vsakovrstne ure in popravlja iste po zmernih cenah in z jamstvom.

Ivanka Doreghini
TRST. - Ul. Madonnina št. 8.
VELIKA ZALOGA
pohišta, manufaktur, ur, slik, zreal in tapetarij.
Popolne spalne in obedovalne sobe.
Moške obleke na izbero.
UGODNE CENE.
Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Poskusite
in priporočite
izdelke
Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnih zastoj.

Kdor hoče hitro in dobro prodati hiše, posestva, dvorce, stavbišča, naj izvoli to prijaviti
TRIESTE OFFICE
via San Giovanni 18 (Telef. 14-73)
ki vsprejema tudi zakupe, uprave in vknjižbe. : : :
Cenovnih zastoj.